ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

การสื่อสารด้วยเสียงของนกแซงแซวหางบ่วงใหญ่

ผู้เขียน

นายสมบูรณ์ คำเตจา

ปริญญา

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (ชีววิทยา)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผศ. คร. นริทธิ์ สีคะสุวรรณ

บทคัดย่อ

นกแซงแซวหางบ่วงใหญ่เป็นนกที่มีการใช้เสียงที่หลากหลาย สามารถร้องได้ทั้งเพศผู้และ เพศเมีย จากการศึกษาการสื่อสารด้วยเสียงของนกแซงแซวหางบ่วงใหญ่ ตั้งแต่เคือนตุลาคม 2546 ถึง กันยายน 2547 โดยการบันทึกเสียงนกแซงแซวหางบ่วงใหญ่ ในจังหวัดเชียงใหม่ พร้อมทั้ง สังเกศพลุติกรรมของนก แล้วนำเสียงนกมาสร้าง sonagram โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ Avisoft SASLab Light พบว่า นกมี element ทั้งสิ้น 391 แบบ มีการร้อง 3 แบบ คือ 1. เสียงร้องแบบสั้น เป็น เสียงร้องที่ไม่สับซ้อน ประกอบด้วยจำนวน element ไม่มาก 2. เสียงร้องแบบยาว เป็นเสียงร้องที่เกิด จากการนำ element ที่เหมือนกันมาร้องเป็น phrase แล้วร้อง phrase เหล่านั้นซ้ำๆ และต่อเนื่องกัน 3. บทเพลงไม่แท้ เป็นเสียงที่มีความซับซ้อน ประกอบด้วย element มากกว่า 10 แบบขึ้นไป พบ ความหมายของเสียงที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมที่นกแสดงขณะร้อง ได้แก่ เสียงร้องบอกสถานะ เสียงร้องที่เกี่ยวกับพฤติกรรมการสืบพันธ์ของนกแขงแชวหางบ่วงใหญ่เริ่มตั้งแต่เดือนธันวาคม 2546 สิ้นสุด เดือนพฤษภาคม 2547

Thesis Title

Vocal Communication of Greater Racket - tailed

Drongo (Dicrurus paradiseus)

Author

Mr. Somboon Kamtaeja

Degree

Master of Science (Biology)

Thesis Advisor

Asst. Prof. Dr. Narit Sitasuwan

ABSTRACT

Both sexes of Greater Racket - tailed Drongo have variable vocal communication. This study was conducted at Chiang Mai, Thailand from October 2003 to September 2004. The vocalizations were recorded by sound recorder and their behaviors were also observed when recording. The recording were analyzed and presented as sonagram using a sound analysis computer program, Avisoft SASLab Light. Three hundred and ninety one element repertoires were found as 3 vocal structures: i) short call which is a simple call that contains a few elements in each call ii) long call being the continuous phrases which consists of repeated elements and iii) subsong which is a complex that is built from more than 10 types of elements. Vocal meanings could be determined by relative behaviors i.e. alert, aggression, sexual and territory defense calls. Finally, reproductive behavior was from in December 2003 to May 2004.

Copyright© by Chiang Mai University All rights reserved